

СТЕНОГРАФСКИ БЕЛЕШКИ

од второто продолжение од Сто и дванаесетата седница на Собранието на Република Македонија, одржана на 18 јули 2002 година

Седницата се одржа во зградата на Собранието на Република Македонија, сала 1 со почеток во 12,35 часот.

Седницата ја отвори и со неа претседаваше Стојан Андов претседател на Собранието.

СТОЈАН АНДОВ:

Продолжуваме со работа по 112-та седница на Собранието на РМ.

Сеуште нема доволен број пратеници.

Минуваме на точка 1- Предлог за донеување на закон за служба во Армијата на РМ, со Предлог на закон.

Продолжуваме со претрес по текстот на предлогот на законот.

Претресот по амандманот на член 23 став 1, поднесен од пратеникот Звонко Мирчевски е заклучен.

Сеуште немаме доволен број на пратеници и неможеме да гласаме а ќе гласаме подоцна.

Отворам претрес по амандманот на член 37 став 1 поднесен од пратеникот Звонко Мирчевски.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор заменик претседател на Владата, г-дин Зоран Крстевски.

ЗОРАН КРСТЕВСКИ:

Владата го одбива амандманот и не се прифаќа.

СТОЈАН АНДОВ:

Дали некој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот по амандманот.

Амандамот ќе го дадеме на гласање подоцна.

Да го утврдиме точниот број на пратеници во салата.

Имаме доволно пратеници и по сите амандмани ќе гласаме одеднаш.

Отворам претрес по амандманот на член 51, став 1 и 2 и за менување на став 4, поднесен од пратеникот Звонко Мирчевски.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор заменик претседател на Владата, г-дин Зоран Крстевски.

ЗОРАН КРСТЕВСКИ:

Владата го одбива амандманот и не се прифаќа.

СТОЈАН АНДОВ:

Дали некој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот по амандманот.

Амандманот го ставам на гласање. - Ве молам да гласаме.

Вкупно гласале 68 пратеници, за гласале 14 пратеници, воздржано гласале 11 пратеници и против гласале 44 пратеници.

Констативам дека амандманот Собранието не го прифаќа.

Отворам претрес по амандманот на член 62 став 1 за додавање нова алинеја 5 по алинеја 4, поднесен од пратеникот Звонко Мирчевски.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор заменик претседател на Владата, г-дин Зоран Крстевски.

ЗОРАН КРСТЕВСКИ:

Владата го одбива амандманот и не се прифаќа.

СТОЈАН АНДОВ:

Дали некој бара збор? (никој)

Бидејќи никој друг не бара збор, го заклучувам претресот по амандманот.

Амандманот го ставам на гласање. - Ве молам да гласаме.

Вкупно гласале 67 пратеници, за гласале 11 пратеници, воздржано гласале 11 пратеници, против гласале 45 пратеници.

Констатирам дека Собранието не го прифати амандманот.

Отворам претрес по амандманот на член 64 за менување на став 2 поднесен од пратеникот Звонко Мирчевски.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор заменик претседател на Владата, г-дин Зоран Крстевски.

ЗОРАН КРСТЕВСКИ:

Владата го одбива амандманот и не се прифаќа.

СТОЈАН АНДОВ:

Дали некој бара збор?
(никој)

ЗВОНКО МИРЧЕВСКИ:

Во членот 64 предлагаме да се смени ставот 2 и одредбата од став 1 на овој член да не се однесува за офицери во чин генерал и за подофицери во чин заставник прва класа. Затоа што, сметаме дека оценувањето на старешини од овој ранг би значело одливање на квалитетни стручни кадри, проверени кадри и затоа го предлагаме овој амандман. Ве молам да го поддржите.

СТОЈАН АНДОВ:

Дали некој друг бара збор?
(никој)

Бидејќи никој друг не бара збор, го заклучувам претресот по амандманот.

Амандманот го ставам на гласање. - Молам да гласаме.

Вкупно гласале 77 пратеници, за гласале 18 пратеници, воздржано гласале 9 пратеници, против гласале 50 пратеници.

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот.

Отворам претрес по амандманот на член 79 став 2 и 4 поднесен од пратеникот Звонко Мирчевски.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор заменик претседател на Владата, г-дин Зоран Крстевски.

ЗОРАН КРСТЕВСКИ:

Владата го одбива амандманот и не се прифаќа.

СТОЈАН АНДОВ:

Дали некој бара збор?

Г-дин Мирчевски бара збор.

ЗВОНКО МИРЧЕВСКИ:

Во членот 79 се предлага за воен старешина кога ќе ја загуби посебната здравствена и физичка способност потребна за вршење на служба во армијата, до колку има здравствена способност за работа, може да биде потоа на работно место за цивилно лице кое одговара на неговата стручна подготовка.

Мојот предлог е во овој случај воениот старешина да не го губи

статусот на воено лице, како што е во предлог законот предложен од Владата на РМ и исто така мојот предлог е, до колку нема можност да биде поставен на формациско место од став 3 на овој член, воениот старешина да може да се постави на работно место за цивилно лице, во кој случај го задржува чинот и платата која ја имал пред загубувањето на посебната здравствена способност потребна за вршење на службата во армија. Предлогот на Владата е да неможе да биде унапреден во непосредно повисок чин, јас предлагам тоа лице да може понатаму да биде унапредувано во повисок чин.

Ви предлагам, колеги пратеници, да го прифатите односно да се усвои оваа моја сугестија и овој амандман.

СТОЈАН АНДОВ:

Дали некој друг бара збор? (никој)

Бидејќи никој друг не бара збор, го заклучувам претресот по амандманот.

Амандманот го ставам на гласање. - Ве молам да гласаме.

Вкупно гласале 77 пратеници, за гласале 14 пратеници, воздржано гласале 12 пратеници и против гласале 51 пратеник.

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот.

Отворам претрес по амандманот на член 154, поднесен од пратеникот Звонко Мирчевски.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор заменик претседател на Владата, г-дин Зоран Крстевски.

ЗОРАН КРСТЕВСКИ:

Владата го прифаќа амандманот.

СТОЈАН АНДОВ:

Огворам претрес по амандманот на член 255 поднесен од пратеникот Звонко Мирчевски.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор заменик претседател на Владата, г-дин Зоран Крстевски.

ЗОРАН КРСТЕВСКИ:

Владата го одбива амандманот и не се прифаќа.

СТОЈАН АНДОВ:

Г-динот Мирчевски бара збор.

ЗВОНКО МИРЧЕВСКИ:

Овој амандман кој што го предлагам во член 255 се однесува на офицерите со чин капетан, мајор, полковник, потполковник, кои на денот на влегувањето во сила на овој закон немаат високо образование, го задржуваат стекнатиот чин до стекнувањето на условите за пензионирање, до колку не завршат високо образование и немаат право да бидат унапредени во повисок чин. Јас со мојот амандман предлагам зборовите "до колку не завршат високо образование", да се заменат со зборовите "до колку не завршат високо образование или не добијат одликување или презнаие на РМ". Сметам дека со прифаќањето на овој амандман од страна на Владата и со гласање на вас колеги пратеници, се стимулираат воените лица на пожртвуваност, постигнување на поголеми резултати и истакнување во работата за време на мир и војна. Од овие причини ве замолувам да го усвоите овој мој амандман, до колку биде ставен на гласање.

Благодарам.

СТОЈАН АНДОВ:

Дали некој друг бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот по амандманот и амандманот го ставам на гласање.

Ве молам да гласаме.

Вкупно гласале 82 пратеници, за гласале 18 пратеници, воздржано гласале 16 пратеници, против гласале 48 пратеници.

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот.

Претресот по амандманот на член 23 став 1 поднесен од пратеникот Звонко Мирчевски е заклучен.

Амандманот го ставам на гласање. - Ве молам да гласаме.

Вкупно гласале 81 пратеник, за гласале 19 пратеници, воздржано гласале 9 пратеници, против гласале 53 пратеници.

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот.

Претресот по амандманот на член 37 став 3 поднесен од пратеникот Звонко Мирчевски е заклучен.

Амандманот го ставам на гласање. - Ве молам да гоааме.

Вкупно гласале 77 пратеници, за гласале 17 пратеници,

воздржано гласале 13 пратеници и против гласале 47 пратеници.

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот.

Продолжуваме со претрес по текстот на Предлогот на законот.

Молам, дали некој бара збор? (никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот по текстот и Предлогот на законот го ставам на гласање.

Ве молам да гласаме.

Вкупно гласале 86 пратеници, за гласале 84 пратеници, воздржано гласал 1 пратеник и против гласал 1 пратеник.

Констатирам дека Собранието го донесе законот за служба во армијата на РМ.

Ова е важно и можеме да го поздравиме. (аплауз)

Минуваме на точка 2 - Предлог на закон за конверзија и замена на дел од долгот на Владата на РМ кон Владата на САД во проекти со развојни цели преку предвремена отплата и отпишување.

Предлогот на законот ви е поделен.

Отворам општ претрес.

Молам кој бара збор?

Г-дин Чифлиганец бара збор.

ВАНЧО ЧИФЛИГАНЕЦ:

Почитуван претседателе, почитувани колеги пратеници и почитувани членови на Владата на РМ, кои се присутни на денешната седница.

Предлог на законот за конверзија и замена на дел од долгот на Владата на РМ кон Владата на САД во проекти со развојни цели преку предвремена отплата или отпишување, јас можеби ќе дадеше и министерот за финансии некое воведно излагање, а тоа не значи дека нема да каже во начело ќе поддржам овој предлог на закон затоа што секогаш прилогот мој спрема овие стратешки проблеми на РМ за кредитни задолжувања, раздолжувања, сум имал еден приод како пратеник и како пратеничка група на СДСМ. Ние постојано сме инсистирале кредитно РМ треба да се види до кога и колку може да се задолжува и како можеме да ја раздолжуваме РМ. Мислам дека со овој предлог на закон за конверзија и замена на дел од долгот према Владата на РМ према САД, правиме еден почетен чекор да го ублажиме вкупниот долг на РМ, иако за одреден временски период се одолжува.

Значи, јас овој предлог на закон ќе го поддржам со следните забалашки.

РМ во моментов должи, надворешниот долг е, можеби ќе погрешам со плус-минус 5%, затоа што секој ден се менува таа бројка се задолжуваме, е околу милијарда и 500 милиони долари. Можеби треба Владата на РМ актуелната, па и наредната Влада што ќе доаѓа, треба да биде што потранспарентна односно да биде потранспарентен, јавен надворешниот долг на РМ.

Имено, за што се работи, ако РМ денес должи, а се задолжувала повеќе години, да не кажам децении, милијарда и 500 милиони долари, треба да имаме визија на кој начин РМ најбезболно ќе се раздолжува, ќе има стабилност и развој на РМ.

Затоа мислам дека министерот за финансии г-динот Груевски што мислам дека во последно време го потценува Парламентот на РМ, повеќе го гледаме на палитичките трибини, отколку пред овој Парламент, што мислам дека тоа е потценување на законодавниот дом, па затоа барам заменикот на министерот за финансии г-динот Дуљанов денес да ни каже и тоа треба да го знаеме, ако не за тоа што вие можете да го направите како Влада на РМ, наредните влади да ги поттикне. Колку е денес вкупнио долг спрема САД. Која е структурата на кредитните задолжувања на долгот на РМ према САД. Па, и спрема останатите, према останатиот надворешен долг. Зошто тоа го велам? Затоа што надворешниот долг на секоја држава а тоа значи неможе да биде исклучок РМ има повеќе начини како се враќа односно раздолжува секоја држава. На пр. се враќа според пропишаните договори. Се враќа со стокова размена, се враќа со дисконт од 5%, па до 90%. Така што, тоа е едно стратешко прашање, посебно САД се наклонети према РМ, а и ние исто така сме наклонети према САД и мислам тој политички фактор, тоа расположение меѓу двата народа, една мала скромна држава РМ и џинот САД политички, економски и во било која смисла, треба максимално РМ, Владата на РМ, да го искористи односно да го валоризира. Тоа е прашање на секоја Влада на РМ а посебно на ресорните министерства. Мислам на Министерството за финансии, Министерството за надворешни работи, Министерството за економија, па секој субјект што е ангажиран во Владата на РМ. Зошто тоа го велам? Го велам, затоа што оние со години, а посебно во последните 4 години испуштивме една огромна можност за

многу повисок дисконт, дел од долгот на РМ према САД да се раздолжи. Со распадот на претходниот систем југословенски, со кризата на Балканот, посебно на Косово, јас морам да ви кажам претрпените штети од ембаргото во Грција, претрпените штети на РМ со интервенцијата на НАТО на Косово ...

ВАНЧО ЧИФЛИГАНЕЦ: (продолжение)

Односно СР Југославија, во тој момент ако имавме вична, визионерска Влада на Република Македонија, министри за надворешни работи и министерот Груевски да имаше малку поголем осет да се бави со овие стратешки суштински прашања за Република Македонија, а не да одржува политички трибини, мислам дека дисконтот на Република Македонија за кредитите можеше да се постигне 40, 50, 60, 80%. Сега се прашувам кога бил предмет на разговор задолжување на Република Македонија токму во фазата кога се продаваа фирмите, кога имаше слободни средства, ако имаме 200 милиони долари со дисконт од 70% значи со 60 милиони долари ние можевме да вратиме 200 милиони долари. Кога беше бегалската криза, кога примивме над 350 илјади бегалци, кога имаше секојдневни средби со одговорни, влијателни субјекти од САД во Македонија и кога ние патувавме од Македонија во САД тоа прашаше требаше многу пожестокото да се потенцира, да се наметне, бидејќи Македонија се наоѓа во длабока економска криза, политичко-безбедносно нестабилна и мислам во таков момент и регионот кој се наоѓа во голем ризик, мислам дека многу земји во светот беа дел, па би рекол голем дел отпишани или со голем дисконт беа вратени долговите на државите, а во тој момент Република Македонија не се избори доволно, а јас би рекол воопшто не се избори.

Затоа апелирам до господинот Груевски наместо да се бави со политички трибини и медиумски настапи во весниците да троши пари нека отпатува во САД и да се заложува за ова прашање кое го наметнувам со целата тежина аргументирано. Во тоа мислам дека може да се успее.

Понатаму, го прочитав Предлог-законот, образложението, мислам дека, јас реков во начело го прифаќам Предлог-законот за конверзија и замена на дел од долговите спрема САД, тука немам дилеми, тоа е некој милиметар тргнато напред, не би рекол метри, километри, туку милиметар.

Но, господа, ако веќе конверзираме некој кредит и ако заменик министерот рече пред два дена дека

капиталот на финансиските берзи во светот Њујорк, Лондон е либор +1 и рече дека е либор 3,5 не е 3,5, туку е 4,5% во овој момент и 1% значи 5,5%. Значи ние денеска прифаќаме со дисконт од 6%. Јас не знам кои биле директните преговарачи во овој разговор, оној што преговарал ако е министерот за финансии Груевски мислам дека потврдува дека е многу слаб преговарач, дека 6% е многу мал дисконт иако не го конвертираме, пролонгираме и тн. затоа што тој пак инвестира во профитна дејност во Република Македонија.

Господа, тоа немојте да го заборавите, тој дисконт, јас од ова место зборувам, треба да биде 20,30,40%. Знаете колкава е разликата? Таа е голема. Мислам дека вие знаете кога двете Германи се обединуваа Западна и Источна, кога Македонија имаше долг спрема Источна Германија, државата ги отстапуваше на приватни компании, тоа е еден облик на менаџмент, менаџерство во светот. Тоа беше присутно во Полска, Чешка, во Источна Германија, во бившите советски републики каде транзицијата сеуште не е така транспарентна, јавна и тука доаѓаат лабилни, а се разговара со алчни луѓе кои одлучуваат за потпишување на такви договори. Сум бил во прилика да разговарам за еден таков кредит со дисконт до 80%. Значи, дисконтот од 6% за мене како пратеник е многу мал. Јас морам да ви кажам, не треба многу далеку да одиме во бившите советски републики Полска, Чешка, Албанија, нашиот сосед успеа да ги отпише кредитите.

Колеги пратеници, колеги од Владата на Република Македонија и господине Груевски дојдете и објаснете го ова како наводно успешен министер за финансии, Албанија успеа да ги отпише кредитите, а вие денеска ни нудите дисконт од 6%. Мислам дека не е коректно така да настапуваме, а во праксата во Македонија спротивно се однесуваме и ја задолжуваме Република Македонија.

Понатаму мојата забелешка, ако веќе сме зеле земјоделски производ пченица во Република Македонија тоа го нема, но затоа Република Македонија има останати земјоделски производи, има домати, има пиперки, има компир има се и сешто што може да извезе во САД и тоа по поволни цени. Нашите стокови резерви на тутун се преполни, компаниите се преполни, а САД увезува многу позначителни количини на тутун од светот, а ние не можеме еден таков кредит да го вратиме со домашно производство. Или од конзервната

индустрија наместо домати и пиперките да ги фрламе, дајте да ги преработиме по едни поволни цени да ги извеземе во САД и ќе направиме фабрика за тие пари бесплатно за следните 15, 20, 50 години. Тоа е креативноста колеги од Владата на Република Македонија. Тогаш можам да ви верувам дека вие сте реформски настроени и дека сте реформски оспособени и дека во Македонија има длабоки реформи. Во спротивно таков период на раздолжување - конверзија во наредниот период ќе биде погубен ако имаме таква филозофија на размислување затоа што економските начела овде не постојат. Не е решението ако ние кажеме добро, додека сме ние на власт за овие четири или осум години, но ние сакаме и на нашите деца, на нашите внуци, правнуци да дојдат на една солвентна, ликвидна национална економија во Република Македонија.

Затоа сакав да укажам на Владата на Република Македонија, на Министерството за финансии, на сите одговорни субјекти каков период треба да се има спрема ова значајно, стратешко национално прашање за Република Македонија. Ако може, без разлика што ние ќе го поддржиме овој предлог на закон за конверзија и замена на дел од долгот на Република Македонија спрема САД, јас во следните разговори барам од Владата на Република Македонија прво, дали може со домашно производство, земјоделско производство, индустриско производство, од хемијата или од било која индустрија да се вратат; и

Второ, ако во тоа не може да се успее, дисконтот треба не да се удвостручи, утростручи затоа што минус 6% не е доволно.

Јас како пратеник со моите забелешки, аргументи, факти сакав да укажам на Владата на Република Македонија, посебно на министерот за финансии кој ни вети дека ќе ме викне да ги посветувам за продажбата на минералното национално богатство - рудниците, но тоа беше една голема демагогија, стојам на располагање на овој план да помогнам.

Ќе го поддржам Предлогот на законот со надеж дека на моите укажувања во меѓупростор ќе работи Владата на Република Македонија. Благодарам.

СТОЈАН АНДОВ:

Збор има господинот Јордан Бошков.

ЖОРДАН БОШКОВ:

Добро, темата е инспиративна посебно вака по долги дискусии, но јас би замолил сепак да се држиме до точката која е на дневен ред.

Задолженоста на Република Македонија има свој историјат и јас тука се согласувам со колегата претходен говорник дека е упатно да се прикаже барем табеларно структурата на нашата задолженост кон САД. Во тоа нема ништо спорно само да не ги мешае работите, извозот на македонски производи не е делокруг на Владата. Моето видување е дека Владата создава амбиент, стопанските структури, субјектите се повикани да направат внатрешна дисциплина и да се носат со пазарот. Ние имаме, барем сега, пристап до пазарите на Европската Унија, но зошто и понатаму има вакви благо кажано немили состојби, посебно со производите од земјоделството...

СТОЈАН АНДОВ:

Ајде ако може на законот...

ЖОРДАН БОШКОВ:

На законот, јас не можам да кажам сега, но така да ги отплатиме долговите, а ќе ги отплатиме. Политиката во доменот на финансии е солидна. Ние имаме буџетска дисциплина, ние се обидуваме да ја намалиме задолженоста кон странство, но тоа што не се обидовме и мене ми е многу жал, тоа да го намалиме надворешно трговскиот дефицит. Околу тие теми убаво ќе беше, но не по оваа точка да се отвори нешто повеќе дебата.

Јас лично стојам зад предлогот и ќе му дадам поддршка со тоа што повеќе транспарентност секако ќе и годи и не само на Владата и на јавноста да биде јасно таа задолженост од кога датира, како ќе биде репрограмирана и кое олеснување претставува реално во овој момент. Благодарам.

СТОЈАН АНДОВ:

За збор се јави господинот Никола Поповски.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Благодарам господине претседателе, Во врска со законот по итна постапка за конверзија на долгот на Владата на Република Македонија кон САД би сакал да побарам појаснување од претставникот на Владата и на Министерството за финансии во врска со две одредби од законот и од

образложението кои мислам се недоволно јасни за тоа кои се целите на овој закон и што се постигнува со конверзијата која во името на Владата на САД ја презема компанија од САД Инваир - инжинеринг.

Во членот 2 во ставот 2 од Законот врз основа на договор кој ќе го склучи приватната компанија со Владата на Америка и Владата на Република Македонија таа ќе го откупи долгот кон САД кој во номинален износ изнесува 6.127.253 долари и со посебен договор врз основа на

овој закон македонската Влада ќе склучи договор за сервисирање на тој долг кон Инваир-инжинеринг со дисконт од 6%.

Во членот 3 е утврдено дека тој дисконт го намалува долгот на Република Македонија на 5.759.000 долари или едно грубо гледање на Законот околу 320-330 илјади долари дисконт кои Македонија ќе ги добие на сметка на откупот кон приватната компанија, во исто време со членот 5 се регулира дека наместо долгот да се отплаќа долгорочно, тука во образложението не можам да најдам, мислам дека е 10 или 20 години договорот од задолжувањето за отплата, се регулира дека тој ќе се отплаќа во рок од 1,5 година. Значи, многуструко се намалува исплатата на долгот и тоа започнува на 31 јануари 2003 година а завршува на 31 јули 2004 година во кој рок ќе се сервисираат овие 5.800.000 долари од прилика.

Првото прашање до Владата е ако се направи пресметката за Македонија што е економски поисплатливо долгорочно сервисирање на 6 милиони и 100 или краткорочно сервисирање на 5 милиони и 800 имајќи ја предвид дисконтираната вредност од 6 милиони и 100 за идните 20 години дали Македонија или Буџетот на Република Македонија со дисконтираните вредности на ратите во идните 20 години ќе има зголемена отплата по долгот во однос на првобитно реализираниот заем или не дури и со 6% попуст.

Ова го прашувам особено затоа што во образложението на Законот ако видите кај финансиските средства за спроведување на овој закон кажува дека долгорочно гледано за законот се потребни истите финансиски средства, но наместо да се употребуваат за долгорочно сервисирање на долгот, сега јас парафразирам, го кратам текстот за да не одземам време, наместо сервисирање долгорочно на кредитот тоа се

сведува на краткорочно за што ќе бидат потребни 5 милиони 700 илјади за година ипол или 3 милиони долари дополнителен долг во наредната буџетска година.

Кажува, бенефициите од реализацијата на овој проект се и економски и политички оправдани. Затоа моето прашање е до претставникот на Владата дали примарниот мотив на Владата на Република Македонија за ваква конверзија е политичката оправданост и врз основа на што ја цени политичката оправданост кога вршме конверзија на долгот кон една странска држава. Поврзано со првото прашање дали дисконтот од 6% кога ќе се исплаќа кредитот краткорочно за година ипол наместо за идните 20-тина години со дисконтирани вредности на ратите е подобро и она што мислам дека внесува дополнителна забуна во Законот што обично се работи кои гледаме на комисиите, меѓутоа, заради итната постапка комисиите не ги гледаат овие закони.

Во членот 4 од Законот има одредби кои упатуваат сосема обратно на она што е во образложението или барем така како што јас го читам Законот, па затоа би молел од страна на Владата на Република Македонија да се упати на прецизен одговор, од образложението и од причините за донесување на закон произлегува дека приватната компанија од Америка целокупниот долг кој го заменува како долг на Република Македонија кон приватната компанија ќе го реализира за опремување на постројка за рециклирање на отпаден материјал во Република Македонија, веќе го цитирам образложението, во вкупен износ од 5.759.618 колку што е новиот долг на Република Македонија, што произлегува дека целокупниот долг кој ќе го отплатиме кон приватната компанија ќе биде инвестиран во оваа постројка така да ја наречам.

НИКОЛА ПОПОВСКИ: (Продолжение)

Меѓутоа, во членот 4 што кај мене внесува забуна, пишува дека разликата помеѓу куповната вредност на долгот која Инжињеринг Инкорпорејтит ќе ја плати кон американските држави, тоа е вредноста од 6 милиони и 100 илјади долари и продажната вредност на долгот која треба да ја плати Република Македонија, тоа е 5 милиони и 700 илјади. Овластениот субјект од страна на Владата на САД, тоа е приватната компанија Ижињеринг Инкорпорејтит е должен да ги инвестира во реализација на проектот. Разликата помеѓу куповната вредност и вредноста која Македонија ќе ја плати кон

приватната компанија е 6%, или 300 и нешто илјади долари, значи тоа ми е конкретното прашање. А во образложението на страна 9 првиот став директно упатува на тоа дека овластувањето кое САД го дава на приватната компанија која долгот ќе го наплати од Македонија во рок од 18 месеци во висина од 5 милиони и 700 илјади долари ќе биде инвестирано во опремување на постројка. Значи разликата мислам дека текстот на образложението не кореспондира, или барем јас не го разбирам така текстот на член 4. Ние сепак го носиме законот. Без разлика на тоа нашиот закон не може да ја обврзе никако приватната компанија, ќе го обврзе договорот кој ќе го склучи Владата врз основа на закон. Тој го немаме. Меѓутоа, законот нема да ја обврзи приватна компанија од САД да го почитува ова, затоа што законот не важи за неа. Ќе важи договорот кој врз основа на овој закон ќе го склучи Владата. И затоа барам да се расчисти ова и евентуално ако е различно од ова што го зборувам, би замолил амандмански да го промениме тоа во насока на образложението.

СТОЈАН АНДОВ:

Предлагам, сега да ја прекинеме расправата по оваа точка, да дадеме можност да се направат амандмани. Прво, да го ислушаме господинот Петар Дуљанов.

ПЕТАР ДУЉАНОВ:

Прво, би сакал накратко да одговорам на прашањата кои ги постави пратеникот Чифлиганец околу задолженоста на Република Македонија

СТОЈАН АНДОВ:

Тоа не е тема на оваа расправа. Минете на ова што треба да биде содржина на законот.

ПЕТАР ДУЉАНОВ:

Не би одговарал и на другите прашања кои пратеникот Поповски ги постави дали е политичка, или економска оправданост на законот. Само сакам да кажам дека не тргнуваме од политичка, туку од економска оправданост за донесување на овој закон. Сакам да кажам дека номиналната вредност е 6 милиони и 100. А која ќе биде продажната вредност на долгот сигурно ќе биде таа многу помала и нема да биде 6 милиони. Министерството за финансии на САД го води овој цел процес и која ќе биде продажната вредност меѓу фирмата и Владата на САД во моментот ние тој износ не го знаеме, а ќе бидеме информирани. Во противредност на ова во Македонија ќе биде инвестирана таа

разлика како што стои во Законот во рециклажот.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Господине претседателе, почитуван претставник на Владата, мислам дека од вашиот одговор не добивме прецизно, или ако го добивме прецизно видувањето, тогаш мислам дека Законот има единствено политичка оправданост заради нашата соработка со САД. Нас не интересира како ќе го плати долгот приватната компанија кон Владата на САД затоа што го превзема нашиот долг кој е 6 милиони и 100 илјади долари. Колку ќе отплати тоа е работа на Компанијата и Владата на Америка. Меѓутоа за нас се минусираат 6 милиони и 100 илјади долари во идните 20 години, а долгот кој го превзема Македонија кон приватната компанија е 5 милиони зборувам заокружено 5 милиони и 800 илјади долари. Ова второто веќе е за нас познато, затоа што произлегува од членот 2 став 2, дисконтот е определен на 6% и членот 3, каде што ја кажува целокупната цифра. Единствената разлика која Македонија ја добива е 300 илјади долари помалку долг. Меѓутоа, наместо да го сервисира на 20 години, го сервисира во рок од 18 месеци. Јас ве прашувам дали дисконтираната вредност на долгот од 20 години на 18 месеци е разлика од 300 илјади, или е повеќе. Ако е разликата иста, тогаш сме на нула, ако е поголема разлика, тогаш имаме добивка. Меѓутоа, ако дисконтираната вредност е помала, тогаш имаме економска штета во отплатата на долгот.

Второ, ако вие повторно укажувате на разликата која што инвестира кај нас, тогаш апсолутно произлегува дека е постројка од 300 илјади долари колку што е член 4, а не скоро 5,5 милиони долари колку што е образложението. Затоа мислам дека треба прецизно ова да ни го укажете за да можеме да одлучуваме.

ПЕТАР ДУЉАНОВ:

Разликава меѓу номиналната вредност која ние ја плаќаме и оној што ќе го плати третата страна на Америка ќе биде инвестирано во Македонија. Наша претпоставка е дека тоа ќе биде цирка 2,5 милиони евра или долари. Незнам дали сум јасен? А толку чини една инвестиција за рециклажа. Значи придобивката е во инвестирањето на опрема, на проект во Македонија.

СТОЈАН АНДОВ:

Бидејќи се работи за закон кој содржи и цифри, предлагам ние да ја

прекинеме расправата по ова. Немате објаснување. Јас слушнав што кажувате вие. Подгответе се, ќе ја прекинеме расправата и за 15 до 20 минути да се подгответе. Мора да знаеме дали Законот држи за расправа 15 до 20 минути за да се подгответе вие и нека ви објасни што бара. Вам не ви е јасно што бара од Вас Никола Поповски. Тоа е основното. Ја прекинуваме расправата по оваа точка. Излезете да се договорите со Никола Поповски, за да ви стане јасно што бара тој.

Од законот произлегуваат дилеми дали се намалува обврската на Република Македонија само за 6% од основата, или ве праша за друго. Вие кажувате нешто сосема десето.дека фактички Македонија ќе плати пет милиони и осумстотини, ама два ипол милиони ќе и вратат неповратно. Тоа во законот не пишува. Ве молам, објаснете го тоа. Повлечете се сега за да го разјасните тоа.

Продолжуваме со точката 3 - Предлог за избор на член на Републички судски совет.

Претресот по Предлогот е заклучен.

Молам пратениците да влезат во салата за да можеме да гласаме.

Пред да преминеме на гласање господинот Никола Поповски бара процедурално.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

По точката 3 барам процедурално. Господине претседателе дозволете ми само половина минута, нашиот став во врска со нашиот однос кон оваа точка го соопштивме на претходното продолжение, нема да го повторуваме. Ве молам, да ни дадете десет секунди, ние ќе ја напуштиме салата и ќе се вратиме откако гласањето ќе биде завршено веднаш за да продолжиме по другите точки.

СТОЈАН АНДОВ:

Повикајте ги пратениците што сакаат да учествуваат во гласањето да влезат, тие што не сакаат се разбира ќе ја напуштат салата.

(Пратеничката група на СДСМ ја напушти салата).

Молам, да го утврдиме точниот број на присутни пратеници во салата.

Во салата се присутни 64 пратеници.

Според тоа условите за гласање што се утврдени со Уставот се исполнети.

Предлогот го ставам на гласање. - Ве молам да гласаме.

Вкупно гласа 63 пратеници, за гласаа 58 пратеници, воздржан не гласал никој, против гласале 5 пратеници.

Констатирам дека Собранието го избра Томислав Стојановски за член на Републичкиот судски совет. (Аплауз)

Минуваме на точката 7 - Предлог за именување на заменици на Јавниот обвинител на Вишото јавно обвинителство во Скопје.

Ги повикувам пратениците што ја напуштија седницата привремено за првото гласање да се вратат и да се вклучат во гласањето, бидејќи за ова не го кажале својот став. Ве молам повикајте ги. Не се оградиле од ова, имаат право.

(Пратеничката група на СДСМ влегува во салата).

Претресот по предлогот Зенун Исеини да биде именуван за заменик на јавниот обвинител на Вишото јавно обвинителство во Скопје е заклучен.

Предлогот го ставам на гласање. - Ве молам да гласаме.

Вкупно гласаа 74 пратеници, за гласаа 62 пратеници, воздржано гласаа 10 пратеници и против 2 пратеници.

Констатирам дека Зенун Исеини е именуван за заменик на јавниот обвинител на Вишото јавно обвинителство во Скопје.

Претресот по Предлогот Елена Гошева да биде именувана за заменик на Јавниот обвинител на Вишото јавно обвинителство во Скопје е заклучен.

Предлогот го ставам на гласање. - Ве молам да гласаме.

Вкупно гласаа 78 пратеници, за гласаа 69 пратеници, воздржано гласаа 5 пратеници и против гласаа 4 пратеници.

Констатирам дека Елена Гошева е именувана за заменик на јавниот обвинител на Вишото јавно обвинителство во Скопје.

Минуваме на точката 5 - Предлог на одлука за изменување на Одлуката за разрешување и именување на претседател и членови на Одборот за доделување на Наградата "11 Октомври".

Претресот по предлогот на одлуката е заклучен.

Предлогот на одлуката го ставам на гласање. - Ве молам да гласаме.

Вкупно гласаа 82 пратеници, за гласаа 74, воздржано гласале 4 пратеници, против гласале 4 пратеници.

Констатирам дека Собранието ја донесе одлуката за изменување на Одлуката за разрешување и именување на претседател и членови на Одборот за доделување на Наградата "11 Октомври".

Минуваме на точката 6 - Предлог на одлука за разрешување и именување заменик на секретарот на Собранието на Република Македонија.

Претресот по предлогот на одлуката е заклучен.

Предлогот на одлуката го ставам на гласање. - Ве молам да гласаме.

Вкупно гласаа 82 пратеници, за гласале 57 пратеници, воздржано гласале 7 пратеници, против гласале 18 пратеници.

Констатирам дека Собранието ја донесе одлуката за разрешување и именување заменик на секретарот на Собранието на Република Македонија.

Предлагам половина час пауза.

Ве молам, во оваа пауза да ни биде јасно на сите нас дали можеме да расправаме по овој закон, или не.

Господинот Никола Поповски и предлагачот нека разјаснат дали може проблемот да се реши со амандмани, или не е зрел за да се расправа.

(Пауза од 13,35 часот.)

(по паузата седницата продолжи во 14,30 часот)

СТОЈАН АНДОВ:

Да продолжиме со работа.

Предлагам сега вака да работиме. Прво да завршиме со работа по точката 2 од дневниот ред од 112 седница на Собранието на РМ, а потоа оние кои ги наведов во поканата за денешната седница, да ги минеме точките кои се само за гласање, а од 104 седница на Собранието на РМ, да ги минеме оние три точки од дневниот ред, затоа што се смета дека ако тие не се усвојат ќе дојдат до недостатоци во функционирањето на финансискиот систем, за што сега имаме едно писмо. Дали можеме така да работиме? Да. Значи, продолжуваме со работа по 112 седница, Втора точка - Предлог на закон за конверзија и замена на дел од долгот на Владата на Република Македонија кон Владата на Соединетите Американски Држави во проекти со развојни

цели преку предвремена отплата и отпишуваше.

Претресот веќе е отворен.

Има збор г-динот Ванчо

Чифлиганец.

ВАНЧО ЧИФЛИГАНЕЦ:

Почитуван претседателе, Не се работи за добра волја дали сакам или не сакам да дискутирам јас реков во начело ќе го прифатам и ќе гласам за Предлогот на законот. Се работи за една суштинска економска работа и мислам дека она што го дискутирав за нашето визионерство како парламентарци и како одговорни субјекти во Владата на Република Македонија за градење на една добра позиција во сите разговори, како Влада, како министерство и како субјекти и морам да кажам потполно се потврди и од заменикот министер Петар Дуљанов. Имено, јас зборував дека такви кредитни задолжувања на посткомунистичките земји, сега да не ги набројувам секогаш биле на располагање на националните економии, националните банки и давање на сопствени клиенти и партнери да ги откупат, на пример, од САД и што подобра позиција да изградат во разговори со останатите економии. За тоа реков дисконтот од минус 6% е многу мал кога се работи за, кредити кои се користени од земјите на Балканот, конкретно од Македонија. Само да ви кажам, ако ние во досегашните контакти, НАТО интервенцијата на СР Југославија, Бегалската криза, терористичките активности во Република Македонија и војната во Република Македонија, не изградивме тогаш позиција со еден таков кредит од шест милиони долари да го купиме со дисконт од 50% од ова место тврдам како пратеник, можеби за некој повеќе или за некој помалку сум изверзиран во оваа проблематика како Ванчо Чифлиганец, сме можеле да изградиме позиција со дисконт од 50%, а тоа е околу 3,5 милиони долари. Тоа се многу донации.

Преставникот на Министерството за финансии кажа дека номиналната вредност од 6.127.000 долари со минус 5%, значи со минус 367 илјади долари, Македонија спрема приватната компанија, или компанијата што го откупува долгот ќе даде 5.759.000 долари, почнувајќи од 1.01.2003 година и за краток временски период ќе го врати. Компанијата, сега малку вулганизирам што Џорџ Буш ја дава на приватната компанија да го откупи и многу добро е што беше искрен заменикот министер и се откри. Имено, тој рече дека веројатно оваа

фабрика што ќе се гради рециклажа во РМ, ќе чини 2,5 милиони евра, или долари, бидејќи нивниот сооднос е 1:1. Значи, соодветната ќе заработи од Македонија 2,5 милиони долари и другите 3,2 милиони долари, ќе бидат негови. Значи, враќа 2,5 милиони долари на тоа, јас верувам дека и тоа е со голем дисконт и фабриката за рециклажа ќе се прави во Македонија, а пак ќе има фабрика која ќе работи со профит.

Јас пак ќе го споменам министерот Никола Груевски, зошто не изградил позиција Република Македонија да го откупи со 50% и останатите 50 проценти да биде фабрика на Република Македонија.

Второ, ако е тоа стоков кредит, една листа на производи од земјоделството, прехраната, индустријата, Македонија произведува квалитетен производ, знаеме што произведува квалитетно, за временски период да го, раздолжиме кредитот преку САД и затоа мислам дека одговорот од страна на Министерството за финансии беше во смислата во која и јас се залагав како и Никола Поповски во претходната дискусија. Незнам по кој пат во овој момент по такви стратешки економски прашања не градиме позиција, и не се однесуваме онака како што се однесуваат нашите соседи. Уште еден пример, Албанија, поголем дел од својот надворешен долг го отпиша, посебно кон САД. Мислам дека Владата на Република Македонија ако тука изградила една добра позиција можело и дел од кредитните обврски спрема САД да ги раздолжи.

СТОЈАН АНДОВ:

Има збор г-динот Димитар Бузлевски.

ДИМИТАР БУЗЛЕВСКИ:

Почитуван претседателе, почитувани колеги пратеници, почитувани претставници на Владата, ќе бидам краток, а се надевам и од корист заради дополнителни образложенија кои нужно при донесувањето на еден ваков закон треба да се дадат, уште повеќе во отсуство на такви од другата страна кои требаше да значат и дообјаснување на проектот кој што го предлагаат. Но еве, сакам сосема накратко да го кажам следното.

Повод за донесување на овој закон се изменетите или би рекол усогласени услови во врска со репрограмирање на долгот кон Паризкиот клуб, кои што се договорени во јуни 2001 година, а со кои изменети услови или усогласени услови се допушта Република Македонија да го сервисира својот долг во

висина од 5% спрема билатерала, бидејќи билатералата се однесува на оние земји на кои и должи, со одлука на соодветните земји а за проекти кои се однесуваат на заштита на природната средина. Во рамките на тоа, еве еден напор кој што е направен, но јас би рекол несоодветен за регулирање на долгот спрема САД, по добиен кредит кој што Република Македонија го има добиено 1994 година, а кој што се однесуваше на стокови аранжмани со САД и кој по моја оценка беше исклучително поволен.

И овој пат, во рамките на договарање за надминување на проблемите кои ги има Македонија во однос на странската задолженост, има несоодветен однос и би рекол пасивен однос. Токму заради тоа, како и при добивањето на кредитот од САД за набавка на опрема за МВР, кога прифати овој парламент да има и дополнително каматно оптоварување на тој кредит во висина од 1,3%, заради ризик на територијата на Република Македонија, ризична камата, еве овој пат исто така некоректно се преговарало и оттаму имаме закон кој што би рекол нерешава многу, туку е додатно финансиско оптоварување на буџетот за 2003, 2004 и 2005 година. Зошто тоа го кажувам?

Кредитот кој што е предмет на разгледување е кредит кој што е земен 1994 година на 13 години рок на отплата, со камата од 3% годишно и грејс период од 5 години со камата 2% годишно. Ако сакаме да направиме една пресметка, а треба да направиме пресметка, можеме да го констатираме слендот.

Република Македонија за дисконтот кој што го добило во висина од 6%, исто толку средства платила по основ на камата на користен кредит во грејс периодот. Тоа значи дека само по тој основ овој дисконт се искомпензира. Тоа значи дека никој на Република Македонија не и дава ништо, иако овде пишува дека има 6%, бидејќи пет години на кредит од 7 милиони долари и 2 проценти камата на годишно ниво, пондерирано е повеќе од 6%. Сметам дека ова треба да се знае, но сеедно, бидејќи се работи за одржување на добра стопанска соработка со САД, и бидејќи се правеле напори да се дојде до едно излезно решение во врска со сервисирање на тој кредит, а во интерес и на идната успешна соработка со САД на Стопански план, јас ќе го поддржам овој закон. Ценев дека ова треба да го кажам, уште повеќе што дополнително би кажал дека многу се пишувало и се образложувало што значи еден ваков кредитен аранжман во висина на

СВОБ и дека тој толку силно би ги забврзал реформските процеси во Република Македонија и дека со тоа само Владата ги продолжува успешните реформи кои ги има започнато, но на ваков начин и со ваков биланс однос со еден пасивен однос кон кредитодавателот, а на штета на буџетите за идните години, не е најсоодветното решение. Меѓутоа, тоа е единственото кое сега се нуди и заради тоа, за да не пропаднат тие преговори кои досега беа водени, мислам да го поддржам овој закон и да придонесам скромно во реализацијата на овој проект, иако отсутствуваше и стратегија за негово образложување, а веројатно претходно отсутствувала и стратегија за да се дојде до едно излезно решение кое би било поповолно за Република Македонија.

СТОЈАН АНДОВ:

Има збор г-динот Ѓорѓи Тодоров.

ЃОРЃИ ТОДОРОВ:

Ќе кажам нешто накратко во поглед на Прегледот на законот за конверзија и замена на дел од долгот на Владата на РМ, кон Владата на САД во проекти со развојни цели преку предвремена отплата и отпишување. Со овој закон во членот 2, се вели дека станува збор за замена или конверзија на кредит стоквен во пченка од САД во износ од 7 милиони долари, кое задолжување е извршено согласно Законот за задолжување на РМ со стоков кредит во пченка од САД од 1994 година. Ниту во образложението, ниту во предлогот на законот не е кажано и немаме сознание за крајниот рок за отплата на овој кредит, кој е тој рок, дали од 1994 година до денес нешто е отплатено, колку е отплатено, кој е остатокот за отплата на овој кредит, така што не ја знаеме разликата меѓу дисконтот што се дава од 6% и делот што се вложува во Република Македонија за некои развојни проекти за рециклирање на отпаден материјал во Република Македонија. Сакам да кажам и да прашам зошто немаме конкретна и чиста слика со длабински анализи и аргументи за здрава и економска логика, какви се развојни цели на Република Македонија и се потребни, туку се нуди некој проект за рециклирање во Република Македонија, каде што имавме преполовено стопанство, каде што немаме ни финални производи во поглед на она што го имавме пред осамостојувањето на Република Македонија или пак се планира Република Македонија во иднина на Балканот да се претвори во една депонија каде што ќе се увезува отпад и овде ќе се рециклира и преработува. Ние знаеме дека Република

Македонија е едно подрачје, еколошки чисто, имаме добри услови за развој на земјоделското производство, знаеме дека по осамостојувањето на Република Македонија нашето земјоделско производство стагнира во својота развојна и производна големина. Знаеме дека во Република Македонија земјоделското стопанско кај нас стагнира, имено, имаме производство на ориз во Кочани. Оризовото производство речиси замре заради недостиг на вода и пазар за извоз, недоволна преработка. Во Република Македонија секој град и секое подрачје е карактеристично за одреден производ. Сето тоа добро го знаеме и не треба сега да набројувам наместо да се нудат производни проекти за преработка на финални земјоделски производи, каде што со извозот ќе обезбедиме и поголеми финансиски средства за развој на севкупното стопанство или на останатиот дел од стопанството, имаме можности за развојни проекти во рударството, имаме можности за развојни проекти во металопреработувачката индустрија, во металната индустрија, во хемиската индустрија, текстилната индустрија и др, овде се предлага некој проект за рециклираше на отпаден материјал, кој што отпаден материјал во Република Македонија за еден таков капацитет кој што бара вложување над 5 милиони долари, станува збор за дел каде што РМ не ќе има можности од сопственото производство да речеме отпадот како суровина во овој дел ќе биде недоволен и ќе се јави потреба за увоз на разен отпаден материјал, што тешко ќе се контролира во поглед на влијанието на нарушувањето на животната средина.

Со можноста за отплата на една американска компанија со 6% дисконт, Република Македонија се задолжува со плус 3 милиони долари, што не гледам дека е некоја поволност во поглед на овој договор, плус ако задоцни исплатата на овој кредит, износот се зголемува 10% годишно на ниво на износ на задоцнета неплатена обврска. Од тој аспект мислам дека Република Македонија не добива никаква отплата, никакво намалување бидејќи ниту во образложението, ниту во законот немаме прецизни аргументи со кои доволно убедливо ќе се влијае врз нас, за да можеме да дадеме поддршка на овој закон и од тој аспект нашата пратеничка група ќе гласа против.

СТОЈАН АНДОВ:

Бидејќи никој друг не бара збор, го заклучувам општиот претрес.

Отворам претрес по текстот на Предлгоот на законот.

Молам, кој бара збор? (Никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот по текстот.

Предлогот на законот го ставам на гласање.

Меѓутоа, пред да гласаме, ги молам службите да го утврдат точниот број на присутни пратеници во салата. (по пребројувањето)

Имаме доволно пратеници во салата и можеме да гласаме.

Ве молам да гласаме. (по гласањето)

Вкупно гласале 82 пратеника, од кои 73 за, 3 воздржано и 6 против.

Констатирам дека Собранието го донесе законот за конверзија и замена на дел од долгот на Владата на Република Македонија кон Владата на САД во проекти со развојни цели преку преземена отплата и отпишување.

Сега ја прекинувам работата по 112 седница.

(Седницата прекина во 15,00 часот.)

СТОЈАН АНДОВ:

Имаме доволно пратеници.

Ве молам, сега седнете си на своите места.

Предлогот на законот го ставам на гласање. - Ве молам да гласаме.

Вкупно гласале 82 пратеници, за гласале 73 пратеници, воздржано гласале 3 пратеници, против гласале 6 пратеници.

Констатирам дека Собранието го донесе Законот за конверзија и замена на дел од долгот на Владата на Република Македонија кон Владата на Соединетите Американски Држави во проекти со развојни цели преку предвремена отплата и отпишување.

Сега ја прекинуваме работата по 112-та седница, ќе продолжиме со работа по 111-та на Собранието на Република Македонија.

(Седницата прекина со работа во 15,00 часот)